

Î N C H E I E R E

06 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Valeriu Doagă

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Societatea vânătorilor și pescarilor din Republica Moldova,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea cu răspundere limitată „Catadri” împotriva Societății vânătorilor și pescarilor din Republica Moldova cu privire la anularea actelor juridice, recunoașterea valabilității contractului de activitate comună, recunoașterea dreptului la folosința bazinului acvatic și înlăturarea impedimentelor în utilizarea bazinului acvatic,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2016, prin care a fost admis apelul declarat de către Societatea cu răspundere limitată „Catadri” reprezentată de către avocatul Victor Șteliman, casată hotărârea Judecătoriei Orhei din 09 octombrie 2013 și emisă o nouă hotărâre cu privire la admiterea acțiunii,

c o n s t a t ă :

La data de 15 iunie 2012, SRL „Catadri” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății vânătorilor și pescarilor din Republica Moldova cu privire la anularea actelor juridice, recunoașterea dreptului la folosința bazinului acvatic și înlăturarea impedimentelor în utilizarea bazinului acvatic.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la data de 12 mai 2010, a încheiat cu Societatea vânătorilor și pescarilor din Republica Moldova contractul de activitate comună, conform căruia, în schimbul achitării către pârâtă a plății anuale de 2 000 dolari SUA și populării bazinului acvatic din or. Orhei cu puiști de pește, a primit dreptul de a efectua pescuitul comercial în respectivul bazin și a utiliza peștele captat după propriile intenții, contractul fiind încheiat pe un termen de 5 ani.

Menționează că, întru executarea acestui contract, a populat din cont propriu apele bazinului acvatic din or. Orhei cu pești și a achitat Societății vânătorilor și pescarilor din RM plata anuală.

Susține că, având în vedere faptul că, conform pct. 2.6. din contractul de activitate comună, SRL „Catadri” urma să efectueze lucrările de reparație a instalațiilor hidrotehnice a bazinului și să asigure amenajarea și întreținerea acestuia și ținând cont de starea sanitară deplorabilă a bazinului acvatic, el fiind

poluat cu diferite impurități, infectat cu bacterii contagioase, înnămolit și eutrofizat, Societatea vânătorilor și pescarilor din RM a solicitat și a obținut de la Primăria or. Orhei, la data de 26 noiembrie 2010, certificatul de urbanism pentru amenajarea terenului adiacent lacului în complex, cu efectuarea lucrărilor de reabilitare, în urma căruia a fost elaborat un proiect de reconstrucție a bazinului.

Afirmă că, din cauza impurităților ce se conțineau în apele lacului artificial, nu a fost posibil pescuitul comercial cu scule de pescuit active, în rezultat ea nu-și putea efectiv exercita drepturile prevăzute în pct. 2.9 din contract, înregistrând pierderi financiare considerabile în pofida onorării obligațiilor asumate.

Relevă că, la data de 05 septembrie 2011, după întocmirea proiectului de reconstrucție a bazinului, SRL „Catadri” s-a adresat la Societatea vânătorilor și pescarilor din RM cu demersul nr. 08/011 cu privire la acordarea permisiunii de evacuare a apei în legătură cu necesitățile tehnologice de reparație a bazinului conform proiectului și concomitent a procesului de capturare a peștelui cu ulterioara creare a condițiilor de creștere a speciilor valoroase de pești.

Mai relevă că, în aceeași zi, pârâta, prin scrisoarea nr. 01-1-6/262, a cerut Agenției „Apele Moldovei” acordul pentru evacuarea apei.

Menționează că, la data de 10 septembrie 2011, prin scrisoarea nr. 03/07-04/433, Agenția „Apele Moldovei” a dat acordul la evacuarea apei, aceasta parvenind în adresa pârâtei la data de 12 septembrie 2011.

Susține că, la data de 05 octombrie 2011, pârâta, prin scrisoarea nr. 01-1-6/291, a solicitat Primăriei or. Orhei să coordoneze condițiile de evacuare a apei.

Afirmă că, termenii și regimul de evacuare a apei din bazin a fost coordonată cu toate organele abilitate, inclusiv cu Societatea vânătorilor și pescarilor din RM și Primăria or. Orhei, ultima, în virtutea normelor de drept pertinente, urmând a fi doar informată despre preconizata scurgere a apei.

Invocă faptul că, în pofida respectării procedurii legale și obținerii acordului tuturor autorităților vizate, la data de 07 noiembrie 2011, Societatea vânătorilor și pescarilor din RM a întocmit un act privind controlul evacuării apei, în care a menționat că, nu a fost informată despre scurgerea apei din bazin, necătând la faptul că, însăși ultima a solicitat de la organele abilitate autorizarea scurgerii apei.

Mai invocă faptul că, tot în aceeași zi, la data de 07 noiembrie 2011, orele 18.00, Societatea vânătorilor și pescarilor din RM a plombat mecanismul de evacuare a apei din lacul artificial, lipsind SRL „Catadri” de posibilitatea să efectueze scurgerea de apă și să captureze peștele populat pentru a-și recupera cheltuielile financiare suportate.

Totodată, Societatea vânătorilor și pescarilor din RM a efectuat presiuni asupra sa în vederea urgentării achitării plăților conform contractului, expediind, la data de 09 noiembrie 2011, scrisoarea nr. 01-1-6/327, în care a indicat asupra neachitării sumelor pentru utilizarea bazinului și a calificat acțiunile de evacuare a apei ca fiind samavolnice, avertizând-o despre începerea procedurii de reziliere a contractului de activitate comună, toate acestea în pofida faptului că, o zi mai devreme, la data de 08 noiembrie 2011, SRL „Catadri”, prin două plăți

consecutive, i-a achitat suma totală de 31 991,08 lei, datoria restantă reducându-se la 5302,11 lei, care la scurt timp, de asemenea, a fost rambursată.

Menționează că, în lunile ianuarie-februarie 2012, la cererea Societății vânătorilor și pescarilor din RM, SRL „Catadri” a efectuat plăți în avans, deși, în temeiul pct. 2.10 din contractul enunțat, plata pentru utilizarea lacului se achita anual, nu mai târziu de data de 01 august.

Susține că, în luna martie 2012, Societatea vânătorilor și pescarilor din Republica Moldova i-a expediat un proiect de acord nesemnat și datat cu 01 ianuarie 2012, conform căruia contractul de activitate comună din 12 mai 2010 se consideră reziliat, începând cu 02 ianuarie 2012, iar SRL „Catadri” urmează să achite în termen de 90 de zile o pretinsă datorie în mărime de 8942 lei.

Afirmă că, la data de 05 aprilie 2012, SRL „Catadri” a expediat Societății vânătorilor și pescarilor din RM scrisoarea nr. 004/012, în care și-a manifestat dezacordul cu acest acord și refuzul de a-l semna, însă ultima a purces la presiuni directe asupra administratorului reclamantei, Grigore Rusu, angajat concomitent și la Societatea vânătorilor și pescarilor din RM, aplicându-i o mustrare nemotivată.

Relevă că, ulterior, la data de 11 mai 2012, Societatea vânătorilor și pescarilor din RM i-a adus la cunoștință ordinul, prin care contractul enunțat a fost reziliat unilateral, la care SRL „Catadri” a formulat un dezacord.

Mai relevă că, la data de 22 mai 2012, Societatea vânătorilor și pescarilor din RM din nou i-a expediat o scrisoare cu nr. 01-1-6/98, în care a reconfirmat faptul rezilierii unilaterale a contractului încheiat, indicând asupra existenței unei continue datorii restante de 3300 lei, care a fost respinsă de către SRL „Catadri” prin scrisoarea de reclamație din 11 iunie 2012.

Subliniază că, într-un final, la data de 14 iunie 2012, administratorul SRL „Catadri” a recepționat un apel telefonic de la directorul pârâtei, care l-a înștiințat că, satisfacerea reclamației este imposibilă, iar în condițiile în care SRL „Catadri” refuză rezilierea contractului de activitate comună, accesul reprezentanților ultimei la bazinul litigant va fi îngrădit.

Consideră că, rezilierea unilaterală de către Societatea vânătorilor și pescarilor din RM a contractului de activitate comună din 12 mai 2010, precum și crearea impedimentelor în folosirea bazinului acvatic din or. Orhei sunt ilegale și abuzive, contrare normelor de drept în vigoare, în rezultat fiindu-i lezate într-un mod inacceptabil drepturile sale de posesie și folosință legitimă al bunului.

Solicită anularea acordului de reziliere a contractului de activitate comună din 12 mai 2010, datat cu 01 ianuarie 2012 și semnat unilateral de către Societatea vânătorilor și pescarilor din RM, anularea scrisorii Societății vânătorilor și pescarilor din RM nr. 01-1-6/98 din 22 mai 2012 cu privire la rezilierea contractului enunțat, recunoașterea dreptului său de utilizare a bazinului acvatic din or. Orhei până la 12 mai 2015, interzicerea Societății vânătorilor și pescarilor din RM de a-i crea impedimente în utilizarea bazinului și încasarea de la aceasta a cheltuielilor de judecată.

Pe parcursul examinării pricinii SRL „Catadri” a depus o cerere de modificare a obiectului acțiunii, solicitând anularea acordului de reziliere a contractului de activitate comună din 12 mai 2010, datat cu 01 ianuarie 2012 și semnat unilateral de către Societatea vânătorilor și pescarilor din RM, anularea

scrisorii Societății vânătorilor și pescarilor din RM nr. 01-1-6/98 din 22 mai 2012 cu privire la rezilierea contractului enunțat, anularea pct. 1 din ordinul Societății vânătorilor și pescarilor din RM nr. 68A din 08 noiembrie 2011 „Cu privire la bazinul acvatic Orhei” și a ordinului Societății vânătorilor și pescarilor din RM nr.83A din 29 decembrie 2011 „Cu privire la bazinul acvatic Orhei”, recunoașterea valabilității contractului de activitate comună din 12 mai 2010, recunoașterea dreptului său de utilizare a bazinului acvatic din or. Orhei până la 12 mai 2015, interzicerea Societății vânătorilor și pescarilor din RM de a-i crea impedimente în utilizarea bazinului acvatic și încasarea de la aceasta a cheltuielilor de judecată (f.d. 67-70, vol. I).

Prin hotărârea Judecătorei Orhei din 09 octombrie 2013 acțiunea înaintată de către SRL „Catadri” împotriva Societății vânătorilor și pescarilor din Republica Moldova cu privire la anularea actelor juridice, recunoașterea valabilității contractului de activitate comună, recunoașterea dreptului la folosința bazinului acvatic și înlăturarea impedimentelor în utilizarea bazinului acvatic a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prima instanță și-a argumentat concluzia prin faptul că, reclamanta nu și-a onorat în termenul stabilit în contractul de activitate comună din 12 mai 2010 obligațiile de plată și, prin urmare, pârâta era în drept să rezoluționeze contractul în baza acestui temei.

De asemenea, prima instanță a mai reținut că, ordinele Societății vânătorilor și pescarilor din RM nr. 68A din 08 noiembrie 2011 și nr. 83A din 29 decembrie 2011 nu contravin cărorva prevederi legale chiar dacă se referă la SRL „Catadri”, deoarece sunt de uz intern și după cum s-a stabilit, ele nu au fost puse la baza rezoluțiunii contractului.

Totodată, prima instanță a considerat neîntemeiate pretențiile cu privire la anularea acordului de reziliere a contractului de activitate comună din 12 mai 2010, datat cu 01 ianuarie 2012 și semnat unilateral de către Societatea vânătorilor și pescarilor din RM și anularea scrisorii acesteia nr. 01-1-6/98 din 22 mai 2012, deoarece acordul enunțat nu este semnat de locator și, respectiv, nu are valoare juridică, iar scrisoarea enunțată nu conține careva ilegalități pentru a fi anulată.

În afară de aceasta, prima instanță a considerat neîntemeiată și pretenția cu privire la interzicerea Societății vânătorilor și pescarilor din RM de a pune piedici în utilizarea bazinului acvatic de către SRL „Catadri”, deoarece rezilierea contractului de activitate comună din 12 mai 2010 a avut loc legal și, respectiv, nu a fost tulburat dreptul SRL „Catadri” de utilizare a bazinului acvatic.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 30 aprilie 2014 a fost respins apelul declarat de către SRL „Catadri” și menținută hotărârea primei instanțe.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 03 decembrie 2014 a fost admis recursul declarat de SRL „Catadri”, casată integral decizia instanței de apel și restituită pricina spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2016 a fost admis apelul declarat de către SRL „Catadri” reprezentată de către avocatul Victor Șteliman, casată hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost admisă. A fost anulat acordul de reziliere a contractului de activitate comună din 12 mai 2010, datat cu 01 ianuarie 2012. Au fost anulate pct. 1 din

ordinul Societății vânătorilor și pescarilor din RM nr. 68A din 08 noiembrie 2011 „Cu privire la bazinul acvatic Orhei” și ordinul Societății vânătorilor și pescarilor din RM nr. 83A din 29 decembrie 2011 „Cu privire la bazinul acvatic Orhei”. A fost declarat valabil contractul de activitate comună din 12 mai 2010, încheiat între Societatea vânătorilor și pescarilor din RM și SRL „Catadri” pînă la 12 mai 2015. A fost recunoscut dreptul SRL „Catadri” de utilizare a bazinului acvatic pe perioada valabilității contractului. În rest acțiunea a fost respinsă.

Instanța de apel, anulînd acordul de reziliere a contractului de activitate comună din 12 mai 2010, datat cu 01 ianuarie 2012, și-a argumentat concluzia prin faptul că, temeiul invocat de către Societatea vânătorilor și pescarilor din RM – neachitarea plății pentru arendă este neîntemeiat și aceasta nu avea dreptul să dispună rezilierea contractului de activitate comună din 12 mai 2010 în baza acestui temei. Mai mult ca atît, Societatea vânătorilor și pescarilor din RM, în mod abuziv și neîntemeiat, a indicat ca temei de reziliere unilaterală a contractului și efectuarea samavolnică a lucrărilor de scurgere a apei din bazinul artificial, deoarece chiar aceasta a solicitat autorităților publice de resort coordonarea lucrărilor de scurgere a apei în contextul reconstrucției și reamenajării lacului acumulator.

De asemenea, instanța de apel, anulînd pct. 1 din ordinul Societății vânătorilor și pescarilor din RM nr. 68A din 08 noiembrie 2011 „Cu privire la bazinul acvatic Orhei” și ordinul Societății vânătorilor și pescarilor din RM nr. 83A din 29 decembrie 2011 „Cu privire la bazinul acvatic Orhei”, și-a argumentat concluzia prin faptul că, acestea au fost emise arbitrar, deoarece Societatea vânătorilor și pescarilor din RM nu a avut temei de a rezilia contractul de activitate comună.

În afară de aceasta, instanța de apel, declarînd valabil contractul de activitate comună din 12 mai 2010, încheiat între Societatea vânătorilor și pescarilor din RM și SRL „Catadri” pînă la 12 mai 2015 și recunoscînd dreptul SRL „Catadri” de utilizare a bazinului acvatic pe perioada valabilității contractului, a reținut că, nu sunt temeiuri de a rezilia contractul de activitate comună din 12 mai 2010.

Totodată, instanța de apel, respingînd pretenția cu privire la anularea scrisorii Societății vânătorilor și pescarilor din RM nr. 01-1-6/98 din 22 mai 2012, a conchis că, această pretenție este neîntemeiată.

La data de 18 martie 2016 și 07 aprilie 2016, Societatea vânătorilor și pescarilor din RM a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel este ilegală, deoarece instanța de apel, la examinarea pricinii, a acționat contrar cerințelor instanței de recurs și a apreciat arbitrar probele, anexate la materialele dosarului, iar în urma aprecierii arbitrare a probelor, au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material, fapt care a dus la soluționarea greșită a pricinii.

Menționează că, neexecutarea sistematică de către intimată a majorității obligațiilor contractuale asumate, în cumul a servit temei legal pentru declanșarea și exercitarea procedurii de reziliere a contractului.

Susține că, această procedură se încadrează perfect în cadrul legal prevăzut de art. 735 din Codul civil și în atare circumstanțe, Societatea vânătorilor și pescarilor din RM nu avea altă soluție decât inițierea procedurii de reziliere prevăzută în pct. 5.5 din contractul de activitate comună din 12 mai 2010, ca o măsură de reacționare la încălcarea obligațiilor prevăzute de pct. pct. 2.5, 2.6, 2.8, 2.10 și 3.1 din contractul enunțat.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost depus în termen, or, din materialele pricinii rezultă că, recurenta a luat cunoștință de decizia instanței de apel la data de 30 martie 2016 (f. d. 15 verso, vol. III), iar cererea de recurs a fost depusă de aceasta la data de 18 martie 2016 și 07 aprilie 2016 (f. d. 2, 7, vol.III).

Prin referința depusă la data de 15 iunie 2016 SRL „Catadri” a solicitat respingerea recursului ca inadmisibil și neîntemeiat și menținerea deciziei instanței de apel.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs

consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Societatea vânătorilor și pescarilor din RM nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Societatea vânătorilor și pescarilor din RM, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul Societății vânătorilor și pescarilor din RM ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul Societății vânătorilor și pescarilor din Republica Moldova se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă

Sveatoslav Moldovan
Mariana Pitic